

*В. О. Кобилянська,
викладач кафедри англійської мови та методики
її навчання УДПУ ім. Павла Тичини.
Науковий керівник – В. В. Розгон, кандидат
філологічних наук, доцент кафедри української та
іноземних мов УДПУ ім. Павла Тичини*

РОЛЬОВА ГРА ЯК ЗАСІБ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ВНЗ

Профільне вивчення іноземної мови дає майбутнім випускникам ВНЗ можливість застосувати знання та вміння у цій галузі в безпосередній практичній діяльності. «Процес профілізації освітнього середовища стосується перекладу та застосування термінології в галузі, у якій спеціалізуються студенти, а також розвитку комунікативних навичок»[1, 5]. Проблема залежності методики навчання іноземної мови від особливостей досліджуваної на немовному факультеті основної профільної спеціальності належить до числа найменш розроблених.

На сьогодні існують дві протилежні тенденції. Одна повністю ігнорує профільну специфіку через переконання, що навчитися читати літературу за фахом, говорити на теми, що представляють професійний інтерес, можна тільки через оволодіння мовою загальної спрямованості. Суть другої тенденції полягає в тому, що в немовних ВНЗ не слід вивчати мову в усьому її обсязі, обмежуючись лише якоюсь її частиною. Основними цілями навчання є виховання свідомого ставлення до вибору професії, потреби в практичному використанні іноземної мови в майбутній професійній діяльності, практичне володіння іноземною мовою як засобом отримання спеціальної інформації з профільного предмету.

При відборі і конструюванні іншомовної інформації викладач повинен уміло підібрати тексти для перекладу, враховуючи при цьому інтереси студентів, їх індивідуальні особливості і рівень знань. Це сприяє формуванню позитивних мотиваційних передумов професійної спрямованості студентів,

підвищує значимість іноземної мови як складової частини вузівської програми. Вивчення іноземної мови набуває для студента особистісного сенсу, тому що в навчальній діяльності проглядаються контури майбутньої професії, створюються реальні можливості для переходів від пізнавальної мотивації до професійної.

Крім всіх добре відомих засобів навчання іноземної мови на основі профілізації одним з ефективних засобів формування комунікативної компетенції за допомогою активізації навчання є рольова гра. У рольовій грі досягається більш високий рівень спілкування, ніж при традиційному навчанні, оскільки вона передбачає реалізацію конкретної діяльності (обговорення проекту, участь в конференції, бесіда з колегами) та активну участь всієї групи і кожного студента. Успіх проведення рольової гри залежить від чіткого моделювання плану її змісту. Під час безпосередньої підготовки рольової гри викладач визначає її тип, матеріал, план змісту, склад учасників, мету кожного комуніканта і можливі шляхи її досягнення, прогнозує проблемні ситуації, які можуть виникнути в процесі вирішення поставлених завдань. «В ході гри викладач направляє спілкування, створює нові проблеми (якщо не реалізовано всі мовні можливості комунікантів), змінює напрямок гри за допомогою введення нових учасників»[2, 67], виправляючи при цьому лише ті помилки, які ускладнюють або порушують комунікацію.

Плануючи вид рольової гри, необхідно враховувати рівень володіння іноземною мовою. У групі елементарного рівня це можуть бути завдання на драматизацію запропонованих діалогів і складання подібних на їх основі. На допомогу студентам пропонують ключові слова та наочні посібники. У групах з вищим рівнем рольові ігри можуть представляти собою імітацію реальних ситуацій, імпровізацію в рамках заданої ситуації, а також моделювання і відтворення з обов'язковим елементом вирішення проблеми.

Таким чином, в процесі профільного навчання іноземної мови у ВНЗ студенти отримують, крім знання іноземної мови, можливість формувати свої майбутні професійні якості. Профілізація викладання іноземної мови в

немовних вузах – це сукупність усіх факторів, обумовлених особливостями майбутньої професії студентів.

Література

1. Каргина Е. М. Особенности преподавания иностранного языка в техническом вузе на профильной основе: монография / Е.М. Каргина. – Пенза, ПГУАС, 2006. – 98 с.
2. Федченко Л. М. Ролевые игры как средство обучения / Технологии обучения иностранным языкам в неязыковых вузах: сборник научных трудов / отв. ред. Н.С.Шарафутдинова. – Ульяновск: Ул ГТУ, 2008. –185 с.